

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A vízkérdés és a vízvezeték.

Tizennégy évvel ezelőtt e lapok ugyane helyén felhívtam a figyelmet közkutjaink siralmas állapotára s a legelőbbi higiéné nevében sürgettem azok átalakítását.

Közkútjaink (s kevés kivétellel összes kútjaink) akkor is, mint hajdanában és miként még ma is, nyitottak voltak, amelyekből mindenki saját vízmerítő edényével, saját kötelével merítette a vizet. Feltártam tehát a veszedelmeket, melyek a kút használatának e módja mellett fenyegetnek s konkrét esetek kapcsán kimutattam, hogy minden ragályos betegség, mely a kút körzetében föllép, a kút vize által tovább terjeszthető. Hiszen tudja mindenki, hogy a vízmerítő edényeket nem mindenütt tartják tisztán és tiszta helyen s az évekig használt, elnyűtt, foszlányos kötelet nem a legtisztább kezek eresztik a kútba. Mindazt a piszkot, ami a kút körül a vízmerítő edényhez, a kötélhez és a vizet hordó cseléd kezéhez tapad: bizonyos oldatban megkapja a közönség.

Rámutattam, hogy a nálunk gyakori szelek felkavarván a ritkán tisztított uccák szemetjét, mi sem akadályozza, hogy annak egy része a kútba kerüljön. Rámutattam, hogy a kút-

ban fészkelő és szaporodó verébcsládok valóságos guano telepet létesítenek s minde piszokkal és fertőző anyagokkal telített lé egy hatezer lakost számláló község — ivóvize!

Sorainknak megvolt az az eredménye, hogy a község képviselőtestülete elrendelte, amit különben a közegészségügyi törvény amúgy is megkövetel, hogy közkútjaink láncos vödörrel láttassanak el. Sajnos azonban, csakhamar kénytelenek voltunk belátni, hogy viszonyainknak az sem felel meg, mert az állandóan alacsony vízállás mellett a kútba eresztett súlyosabb vödör a vizet felzavarván, azt teljesen élvezhetetlenné tette. S miután kutainknak szivattyúval való ellátása azok mélysége, nagyon ingadozó és alacsony víztükre miatt kivétel nélkül bizonyult, a közös vödörök eltávolítása után beállott ismét a régi nyomorúságos állapot.

Azóta másfél évtized pergett le, évről-évre újabb kutakat ástak, úgy hogy ma kétszer annyi kutunk van, mint húsz évvel ezelőtt; mindemellett a régi panaszok ma is fennállnak, mert a sok kút nagy része üres s szárazabb esztendőkből a lakosság egy része szinte — lopja a vizet.

Ha tehát összegezzük az elmondottakat s még hozzátesszük, hogy községünk belterületének talaja a csatornázás hiánya miatt évszázadok óta

fertőzve van s ennek következtében a fertőzött talajnedvesség a sziklás talaj repedésein át mindenüvé elszivárog, tehát kútjaink vizében még akkor sem bízhatunk, ha azok a pócegödörktől vagy halmoktól 20 méternyire is vannak, ha figyelembe vesszük a község belterületének geológiai alakulását, mely szerint a vízszegény mészkő sziklaréteg feneketlen mélységig lehúzódik: akkor arra az elvitáztatlan következtetésre jutunk, hogy községünk vízellátása kutak útján sohasem oldható meg, ellenkezőleg a víznek úgy mennyisége, mint minősége miatt a lakosság örökös veszedelmekben forog.

Azért a legnagyobb lelkesedéssel kell üdvözlönnünk a vízvezeték felelevenített tervét, mint amellyel nemcsak az iróvíz kérdése lenne egyszerre ideálisan megoldva, nemcsak uccáink tisztasága és egészségügye, lakóházaink tűzveszély alkalmával való védelme volna biztosítva, de községünk közgazdasági fejlődésének is beláthatatlan perspektívái nyílnának.

Községünk talaja a nyári záporok vizét gyorsan átveszi s pár óra múlva porrá lesz az ucca sara. Hogy az a por mily káros az egészségre, azt nem kell talán magyaráznom, hisz az emberiség legnagyobb betegsége, a tüdővész leginkább a por által terjed; a tüdővész csirájával terhelt por pedig ott vibrál télen-nyáron az ucca

Hivatalban.

Egy álmatlan éjszaka után az öreg Gergely szomorúnak, céltalannak találta az életet. Amióta nyugdíjazták, másként próbált élni, de sehogy sem tudott a régi rendtől megszokni. Amint lassan öltözködött, valami fanyar érzés fogta el. Unalom, közöny minden iránt.

Amint belenézett a tükörbe, visszahökkenett. Mintha tíz évet öregedett volna. A hivatalos élet napról-napra élő rendjében, a nagy megszokásban az életről, az öregségről s az elmulásról egészen megfeledkezett. Félte. Gondolkodott. Elfacsarodott a szive. Mit csinált addig? Negyven év alatt! Az élet rohanó perceit, mint fűvenyt beleszórta a hivatalos élet örökké zúgó, rohanó árájába a sok parányi homokszem mind, mind elsodródott, nyomtalanul.

Nem tudott otthon maradni. Kőborolt az uccákon céltalannul s egyszerre csak a régi hivatala elé került. Különös érzés fogta el. A nagy ház komolyan, nyugodtan várta őt. Valami őszlonszerűleg vonta befelé. S egyszerre heves vágy ébredt a lelkében, hogy bemerjen a hivatalába, végigjárja újra a folyosókat, megnézzé a régi helyét, a kopott, szüette íróasztalát, hogy beszélgessen a kollégákkal.

A szive dobogott, amint felment a lépcsőn. Ugyanez a lépcső, ugyanaz a fekete

piszkos vaskorlát, azok a kopott falak, mégis mintha minden új lett volna. A folyosó kitágult, a lépések másként kongtak. Régi emlékek játszadoztak a lelkén s elérzékenyedt.

A tisztviselők meglepetéssel ugráltak föl, amint benyitott a hivatalba.

— Hát hogy van? Mit csinál? Hogy érzi magát? — kérdezték több felől.

Gergely a hajuszát huzogatta s lassan, meghatóttan mondotta:

— Jól . . . elég jól . . . elég jól . . .

— Mi csak kinlódunk! — kiáltott föl egy eg észleges arcú, harminc év körüli tisztviselő. — Már itt hagyhatnám ezt a rongyos hivatalt. Falura szeretnék menni. Kis ház, kert . . .

— No-no, — szólt közbe Gergely.

— Ha mondom, — folytatta tüzesen a tisztviselő. Ez nem élet. Levegő kell az embereknek, a szabad természet. Csak az az élet.

— Boldog ember Gergely úr, — szólt egy szolid arcú, szürke szemű, cvikkeres kis ember s a homlokát vakargatta. — Ha nekem annyi időm lenne!

— Hát időm van . . . időm az van, — mottyogta Gergely.

A cvikkeresnek fölcillant a szeme, úgy folytatta:

— Nem látta az új kagylóimat? Van egy gyönyörű példány. Xylophena genus! Nehezen jutottam hozzá! Csak egyszer ott ba-

rangolhatnék a tenger partján . . . magam gyűjthetném a kagylókat, halakat preparálnék . . . Csak idő lenne hozzá, szabadság!

— Szabadság. Persze, — sóhajtott föl egy sápadt, szomorú arcú fiatalember. — Ha szabad ember lehetnék!

— Ugyan mit csinálna? — kérdezte gúnyosan a másik.

— Azt én tudom, hogy mit csinálnék — felelt a fiatal.

— Hehe, mi is tudjuk, szólt egy kis szürkefejtű ember, aki eddig hallgatott — Verseket írna . . . hehe . . . tegnap is találtunk egyet a kivonatok közt hehe . . . úgy, úgy.

A fiatal ember elpirult, a szeme villogott s hevesen kiáltozta:

— Hát igen, verseket írnék! Mit tudják, hogy mit tudok én? Maguk is jajgatnak s mégis azt nézik egymásban, hogy mi a tisztviselő, nem azt, hogy mi az ember!

Gergely meghökkenett. Mintha ezek más emberek lettek volna. Világosság áradt a homályos zúgba. Az ő szive is kinyílt. Lehajította a fejét és csendesesen, érzéssel mondotta:

— Látják, látják . . . én meg szeretnék ide visszajönni . . .

A többi meglepetéssel kiáltott föl.

— Igazat mondok, — folytatta csendesesen Gergely — Oh én is, én is! amikor még fiatal voltam, akartam én is valamit . . . szenvedtem . . . valami úgy vonzott kifelé, de aztán . . . megszoktam, vagy mi ördög,

és lakásunk levegőjében. Nem akarok itt szomorú statisztikai adatokat felsorolni, csak fölemlítem, hogy az emberiség egy heted része ebben az ádáz betegségben pusztul el.

Az ucca porának eltüntetése vízvezeték nélkül el sem képzelhető.

Mit szólnak végezetül a test ápolásának hygienejéről? Nem lesz e elég megemlítenem, hogy közfürdők használhatatlan s az egész községben csak 2, azaz két házban van fürdőszoba.

A vízvezeték és a jó vezetett víz előnyeiről könyvtárra menő köteteket irtak. Az egész kulturális világ már rég döntött e kérdésben. Én csak a kiáltozóbb érveket soroltam fel mellette s ezekkel járulok városunk egész közönsége elé azzal az óhajással, hogy ezt az égető kérdést ne engedje többé elaludni, hanem a legnagyobb szeretettel, mindenki a tőle telhető aldozat-készséggel segítse azt megvalósítani.

Biró József dr.

A parcellázás szabályozása.

Azzal a jelszóval, hogy »földet a magyar népnek« sok visszaélést követtek el az utóbbi években. Nyakra-főre alakultak a parcellázási bankok és vállalatok, magánosok is ezzel foglalkoztak s az ország minden részében folyik most a parcellázás, a leg-ivárabb üzleti célokat hajhászva. Akár bank, társulat vagy vállalat parcelláz, mindegyik busás haszonra dolgozik, kihasználván a végtelenségig a magyar nép földéhségét. Nagy szabású visszaélések követtek el, melyeknek útjában állni sajnos, törvény hiányában nem lehet. Ezen a bajon kíván segíteni Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, aki legközelebb törvényt nyújt be a parcellázás szabályozásáról.

A mizériákat, melyek a parcellázás körül most előfordulnak, érdekesen jellemezte az *Omge* szakosztályi ülésén Buday Barna, akinek előadása nyomán közöljük az alábbi fejtegetéseket.

de higgyék el: most szeretnék visszajönni. Hisz azóta nem élek, nem találok a helyemet. Megszoktam ezt az életet. Átment a vérembe, aztán ha nincs egyéb... valamit kell csinálni... az ember azért ember...

Szóltani hallgatták az őreget, aki egy kicsit elhallgatott, aztán lassan folytatta:

— Tudom, hogy másként kellett volna Talán meg kellett volna házasodni, vagy mi? Talán a feleség, a gyerekek? De így min maradt? Itt jól érzem magamat. Sokszor szívtam én is a hivatalt, de mégis... Most kiesett a talpam alól a föld. Úgy van, urak.

— Eh! — kiáltott föl az egyik. — Úgy él itt az ember, mint kukac a földben. Azt hiszi, hogy ott az élet. Nem ismeri a napot!

— Visszajövök — mondotta Gergely s gondolkodva maga elé nézett. — Még ma megkérem az igazgatóságot.

— Elment az esze! De Gergely úr! — szóltak hozzá többfelől, de Gergely hadonászott s hevesen folytatta:

— Dehogyan ment el az eszem! Megjött! Gondolkoztam, de már elég volt. A legelőbb ember föbelőhetné magát, ha gondolkoznék. Maguk utálják a hivatalt. El akarnak menni? Tessék! Tegyétek meg! Szabadok! Senkit se tartanak vissza! Tudják merre van az igazgatóság, csak szólni kell!

S végignézt rajtuk, akik megütődve áll-

A magyarországi agrárszocializmusnak az volt a székfoglaló beszéde, hogy fel kell osztani a földet a nép között. Ez ugyan nem teljesebbé be, mindazonáltal a jelszó termékeny talajra talált, mert mind a sajtó, mind a közvélemény és ennek hatása alatti a törvényhozás is teljes figyelmével és rokonszenvével honorálva azokat a panaszokat, hogy Magyarországon minden nyomorúságnak az a kúforrása, hogy a föld az urisoztály kezében van, a paraszt pedig — mint az izgatás nyelvén mondani szokták — csak arra való, hogy életében verejtékével, halála után pedig testével trágyázza az urak földjét. A köztörténet forgalmú birtokokról éppen vérbe borult szemekkel beszéltek, a XX. század legnagyobb botrányának tartván, hogy Magyarországon 16 millió kat. hold föld forgalma meg van kötve. Ez tényleg egészségtelen állapot, azonban elfeledkeztek megemlékezni arról, hogy ennek a 16 millió kat. hold földnek a csoportjában körülbelül 8 és fél millió kat. holdat tesz ki tisztán csak az erdő és arról, hogy ebben pusztán csak 2 millió 230 ezer holdat tesz ki a szántóföld, a hitbizományi birtokok szántója pedig alig több 660.000 holdnál, amellyel körülbelül 20—25.000 családot lehetne lekötni, ezzel szemben csak az utolsó tíz esztendőben kivándorlottak száma felül haladja az egy milliót. Azonban a jelszónak meg volt a hatása és nagyszerű népművelő munka indult meg a földosztás terén. Ebben a mozgalomban természetesen a spekuláció vitte a vezető szerepet, amely szívesen magáévá tette a jelszót és sietett egyesíteni a kellemest a hasznossal.

Csak 1905-ben a gazdát cserélt birtoktestek száma az ötszázszázet közelíti meg, melyeknek értéke mintegy 340 millió korona volt. Ugyanebben az esztendőben, 20.000 volt a kényszerforgalomban gazdát cserélt birtoktestek száma 40 millió korona értékben. Tehát egytől egy esztendőben mintegy 800 millió K értékű birtok cserélt gazdát és ez a forgalom jórészt a 100 holdon aluli birtok kategóriákban folyt le. Ez az adat kétségtelesen igazolja, hogy akinek pénze volt, az földet biztosan vásárolhatott, másodsor pedig, hogy ugyancsak mostohák lehettek a viszonyok, mikor egy esztendőben több százezer kőgazda volt kénytelen földjétől megválni, mert bizonyára nem azért vált meg földjétől a magyar paraszt, mert nem ragaszkodott hozzá, hanem azért, mert fogyatékos értelmi és anyagi fegyverével a mostoha gazdasági viszonyok között nem boldogulhatott.

Mind társadalmi, mind nemzetgazdasági szempontból a parcellázások nagyban és

egészben üdvös változásokat nem idéztek elő, de a spekuláció rendkívül kihasználta azokat és olyan nyereségeket ért el, amelyeket a magyar nép fog megfizetni.

Ennek következtében csakhamar beállott a reakció és mind szélesebb körökben merült fel a kívánság, hogy a parcellázásokat szabályozni kell. Ezt a kívánságot honorálta a földművelésügyi minisztérium is, mikor programjába vette a birtokfeldarabolási tevékenység szabályozását is és az erre vonatkozó intézkedéseket a legközelebb benyújtandó birtokpolitikai törvényjavaslat keretében fogja a törvényhozás elé ferjeszteni.

A községi elüljáróságok figyelmébe.

Az ürményi kőgazdák és munkások ezélt tiz évvel szövetkezetet alakítottak. Szövetkeztek, hogy minden tag néhány részjegyet vált heti 20 fillér befizetéssel s maguknak, a szövetkezet egyes tagjainak egy kis tőkét gyűjtenek, azoknak pedig, akik kölcsönre szorulnak, olcsó kölcsönt ad.

Mi lett évek alatt a vállalkozásból?

Szinte csodálkozva írjuk, hogy mi lett belőle? Emlékeztet ez a mustármagra, amelyből terebélyes fa lesz.

Az Ürmény és Vidéke Hitelszövetkezetnek ez idő szerint 500 tagja van, akik 1055 darab 50 koronás tizlérstet jegyeztek, melyeknek névértéke 52750 koronára rug s ebből 41600 korona teljesen be van fizetve, a tartalékalap 9800 koronát tesz ki, a takarékbetékek pedig a 180000 koronát meghaladják. A takarékbetékek folyton emelkedőben vannak.

A szövetkezet néhány év előtt kibérelt 25 évre egy nagyobb kipusztult szőlőt, azt betelepítette, ma közel hat holdas mintaszőlőtelepe van. Ennek a szőlőnek a létesítése oly példaadó hatással volt a falu népére, hogy az ürményiek ma egyre-másra újítják fel elpusztult szőlőiket.

Van a szövetkezetnek külön szikvizgyára.

Ha valamely birtok, főleg szövetkezeti tagnak a birtoka, árverésre kerül, avagy bármiféle ingóságok, a szövetkezetek nem engedő idegen kézbe jutni. Megszerzik a lehető legmagasabb áron, hogy aztán ismét apró részletekben kiadják a földet vásárolni kívánó községi lakosoknak. Az ürményi szövetkezet tehát a gyakorlatban régóta meghonosította a szövetkezeti parcellázást.

Van azonfelül négyezer métermázsas befogadó-képességű magtára, amely évről-évre több mezőgazdasági terméket értékesít. Van

lottak egy csomóban, vállalt vontak, egyik-másik morgott valamit. Gergely arca földérrült. Szivartárcát húzott elő a zsebéből, a tisztviselők felé tartotta s szelíden mondotta:

— Bolond beszéd, urak, parancsoljanak! Gyujtsanak rá! Nos hát ki ül a helyemen? ... Nini, új térkép a falon? Az óra is más helyen!

Az ajtó hirtelen kinyílt s egy hamvas arcú fiatalember lépett be. Zavartan állt meg a csoport előtt, kalapját forgatta a kezében, körülnézett, majd fiatalos ügyetlenséggel hajolt meg a tisztviselők előtt.

— Az új gyakornok vagyok, kérem szépen... Bartos Benő... Az igazgató úr ide utasított, hogy itt foglaljam el a helyemet, ebben az osztályban...

Gergely a fiatalember vállára tette a kezét, a szemébe nézett s úgy kérdezte tőle:

— Tisztviselő akar lenni, fiatal barátom? — Igen kérem, — szölt ez félénken s ide oda ugrált a szeme.

— Nagyon fiatal még, — folytatta Gergely, — Nincs valamire hajlama? Nincsenek vágyai?

A gyakornok egészen megzavarodott. Megijedt a kérdésektől s zavartan hebegte:

— Az igazgató úr azt mondotta, hogy legszívesebben vesz föl a sok ajánlkozó közül... mert százan is ajánlkoztak kérem

szépen... meg hogy jeles bizonyítványaim is voltak... azt hiszem, hogy meg fogok felelni... igyekezni fogok kérem szépen.

— Jó, jó. De hogy akar-e, szeret-e hivatalnok lenni? Napról-napra bejönni? Ugyanezt a munkát végezni, napról-napra — egész életében.

Pillanatnyi csend lett. Mindenki hallgatott. Künn sugárzott a déli nap, de az élet fényét fölfogta az egymásra torló háztömegek szorongó árnyéka. Az égnek csak egy párányi foltja, — mint egy tiszta szem sugaras tekintete, — csillogott át a szürke falak között.

A gyakornok a földre nézett. Halkan, bátoratlanul törte meg a csendet:

— Ha az ember elvégzi az iskoláit, hivatalba akar jutni. Az anyám is annyira örült, hogy hivatalhoz jutok, hogy egy kis pénzt keresek, — sirt örömeiben, kérem szépen.

A tisztviselők egyszerre megmozdultak. Az egyik Gergelyhez fordult s hevesen kiáltotta:

— No hát tessék elmenni! Mindenki szabad! Dehát mikor az egész világ megbolondult! Mikor mind be akar jönni! Kimenni egy se!

Pásztor József.

Tarnócon igen jóforgalmu fatelepe, amely különösen az épületfával csinál évről-évre több hasznot hajtó forgalmat. Megszerzi az árverésre kerülő házakat s azokat vagy köz-célra bocsátja vagy pedig valamely hasznos vállalkozás céljára berendezi.

Kalapot kell emelni már az itt felhozott közhasznú munkásságáért is az úrményi szövetkezet vezetője előtt, de még elmondjuk azt is, hogy a szövetkezet egy külön, igazán mintaszerűen berendezett kórházat tart fenn, amely valóságos áldás Úrmény és vidéke lakóinak.

De itt van egy más példa is.

Alsósarkad kis, szegényes viszonyok között élő község volt még ezelőtt tiz esztendővel Somogy megyében. Ekkor a gazdák, zsellérek, sőt a házzal bíró munkások elhatározták, hogy tejszövetkezetet alakítanak. Eddig tehene nem mindenkinek volt, akinek volt, az se valami nagy hasznát látta. A tejet nem tudta értékesíteni. Amúgy se volt senkinek jó tejelő jószág. A silányan tartott marha vékonyan engedi. Nem sok jelentősége volt az egész teheneltartásnak.

S mióta Alsósarkadon tejszövetkezet van, azóta még a sarokvas is más. A házak kipenderültek, az udvarok képe megváltozott. A felszereken szecs-kavágó van. Az istállóból három-négy szép piros tarka sétál ki, gazda, gazdaasszony gyönyörűségére. A szóbeszéd tárgya is változott. Míg ezelőtt a hiábavaló pletyka teremlett adáz ellenségeket: most arról folyik a beszéd: hány litert ad a bimbó? És csodájára járnak annak a tehénnek, amely naponként huszonkét liter tejet ad s amelynek lögyét ugyan Sarkadon fejkik, de a tejből készült vaját Londonban eszik meg. Mert az alsósarkadi tejszövetkezet Angliába szállítja a finom teavaját. A tejszövetkezeti központ igen szépen van felszerelve. A kis falusi tejszövetkezet forgalma a 200.000 koronát meghaladja. Van malac-hizlalója és mellékvállalatai.

Elmondottuk ezeket példaadás végett s befejezzük avval, hogy a megyebeli községek felhívjuk a következőkre:

A földmívelési minisztérium tejgazdasági (II 2.) ügyosztálya alá a tejgazdaság különböző ágának előmozdítása céljából a m. kir. országos tejgazdasági felügyelőség (Budapest, földmívelésügyi minisztérium) tartozik. Ez a hivatal szolgálja a tejgazdaság minden irányú érdekét. Létesít tejgazdasági vállalatokat, szövetkezeteket, bérleteket stb. Szakkérdésekben díjmentesen felvilágosítást és útbaigazítást nyújt. Fordulnak hozzá a tanítók, lelkészek és községi elöljárók, akik a nép sorsának faluhelyen irányítói.

H I R E K.

— **Megegyezés.** A vármegye törvényhatósági bizottsága február havi közgyűlését február hó 8-án tartja vármegyeháza gyűléstermében. Kezdeté d. e 10 órakor. A tárgyak sorozata 76 pont. Közöljük a következőket: Az elhalálozás folytán megüresedett balatonfüredi és a nyugdíjazás folytán megüresedett tapolcai járási főszolgabírói állásoknak és ezen állások betöltésével megüresedő egyéb állásoknak választás útján való betöltése. — A 110402/B. M. 1908. sz. rendelet a zalalövő-zalaegerszegi, pápa-sümegi és alsólendva-nagykanizsai h. é. vasutak segélyezése tárgyában hozott 9002/907. sz. határozatra. — Sümeg község képviselőtestületének a vármegye tulajdonát képező sümegi ingatlanok átvétele tárgyában hozott határozata. — Kustos Jenő csabrendeki lakos állatorvosi oklevelének kihirdetése.

— **Szabadságról.** Szentirmay Rezső a sümegi vasúti állomás főnöke 3 heti szabadságról hazaérkezett, hivatalát holnap átveszi.

— **Községi gyűlés.** A képviselőtestület ma vasárnap fél 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Szijártó György kérvénye fogyasztási adó leszállítása iránt. 2. A polgári kör fellebbezése hid építése tárgyában. 3. A városbíró jelentése az uccavonalak szabályozása tárgyában. 4. Keil De-

zső ajánlata ucca vonalokról másolatok készítése iránt. 5. A főszolgabírónak 2429—1908. számú rendelete. 6. Pressing István kérvénye. 7. Az erdőőrök kérvénye fizetésük felemelése iránt. 8. A főszolgabíró 4058—1908. sz. rendelete. 9. Illetőségű ügyek. 10. A cselédszótandij kamatának odaitélése. 11. Indítványok.

— **A Petőfi Társaság ajándéka.** A Petőfi Társaság kiadásában ritka értékes és becses mű jelent meg: Petőfi összes költeményei. A pompás vaskos kötet, melynek ára 20 koronára van jelezve egyáltalán, nem kerül könyvtári forgalomba. A könyv kizárólag ajándékként küldi meg mindazoknak, akik a Petőfi Ház céljaira kibocsátott 1 koronás Petőfi-sorsjegyekből legalább 40 darabot megvesznek vagy eladnak. A könyvhöz *Endrődi* Sándor írt előszót, melyből közöljük a következőket:

»Petőfi összes költeményeinek ez a kiadása a lánglékü költő születésének 86-ik és elhunytának 60-ik évfordulója alkalmából a Petőfi Társaság cége alatt jelenik meg. Tehát emlékkiadás, mely arra van hivatva, hogy a Petőfi kultuszt tovább terjessze s a magyar érdelem — és gondolatvilág legtisztább és legerősebb megnyilatkozásait még szélesebb körben tegye közkincsé.

Egyébként sem érdektelen ez a kiadás, abban az évben lát napvilágot, melyben a Petőfi Társaság a magyar nemzet áldozatkészségéből megépült Petőfi Házat, halhatatlan költőnk földi ereklyéinek muzeumát ünnepélyesen fölavatja és megnyitja. Végül ez a könyv az 1847-iki egykötetes nagyoktáv kiadás mintájára készült, melyet még maga Petőfi rendezett sajtó alá s így nemcsak egyszerű formájával, betűivel, beosztásával híven akarja szolgálni a Petőfi eredeti gondolatát s intencióit.

Petőfi összes és újabb költeményei ily formában először jelennek meg együttesen s lehetőleg kronológiai sorrendben. Benne van e kötetben mindaz, mit a nagy költő egy még általa tervezett teljes gyűjtemény számára felveendőnek tartott.

A Petőfi Ház sorsjegyei megrendelhetők a sorsjegyvirodában Budapest, IX., Boráros-tér 2. ezenkívül minden bankban és tőzsdében kaphatók. Huzás március 6-án lesz.

— **Bál.** A sümegi Erzsébet jótékony nőegyesület és az ipartestület szövetkezett s közös táncmulatságot rendezett. A mulatság február 1-án zajlott le a Kisfaludy kaszinó helyiségeiben. Népes bál volt, de azután fellükkeredett a magyar természet vidám jövedve s ugyancsak eleven, pezsgő mulatsággá emelte a két egyesület *szövetkezeti* bálját. Anyagilag is szépen sikerült. Ott voltak, asszonyok: Adorján Sándorné, Bachinger Imréné, Beldiczky Kálmánné, Darnay Kálmánné, Eitner Jenőné, Epstein Vilmosné, Fürst Jánosné drné, Gosztony Sándorné, Horváth Gyuláné, Horváth Józsefné, Horváth Antalné, Jankó Árpádné, ifj. Joós Antalné, Kálmán Zsigmondné, Kollmann Miksáné, Kovács Sándorné, Kövesdy Vilmosné, Kardos Gyuláné, Malomsoky Jánosné, Mátis Józsefné, Marton Ferencné, Nánásy Miklósné, Nagy Gáborné, Novák Sándorné, Oszkai Józsefné, Paulinyi Józsefné, Scharf Gusztávné, Steiner Simonné, Simon Ferencné, Szijártó Györgyné, Tóth Lajosné, Tóth Ferencné, Úr Pálné, Vlasits Jánosné és Vida Józsefné. Leányok: Adorján növérék, Eitner Margitka, Epstein Vilma, Horváth Teruska, Horváth növérék, Horváth Böske, (Keszthely), Jankó Mariska, Joós Mariska, Kálmán Gizi, Kobera Malvin, Mátis Irénke, Mohos Irma, Marton Mariska, Nagy Teri, Novák Mariska, Németh Böske, Orbán Irma, Oszkai növérék, Scharf Rózsika, Simon Mariska, Simonics Erzse, Steinberger Regina, Tóth Hermin, Vala Mariska, Vida Vilma.

— **Felülfizetés.** A sümegi Erzsébet jótékony nőegyesület és a sümegi ipartestület febr. 1-én rendezett táncmulatságán felülfizettek: Eitner Zsigmond 20 K, Steiner Simon, József (Újpest) 10—10 K, Fürst János 6-80 K, Eitner Jenő, Epstein Vilmos 6—6 K, Németh János, Scholtz Károly 5—5 K, Kassay Győző dr., Singer Sándor, Mészáros Sándor, Tóth Lajosné, Fischer Mór 4—4 K, Németh Bözse 3-80 K, Bárdi György dr., Krisztinkovich József, Würzburger Sándor 3-40—3-40 K, M. Kossa Gusztáv, Darnay Kajetánné, Márkus Ignác 3—3 K, Biró József dr., Cseresnyés Sándor 2-40—2-40 K, Keszler Pál, ifj. Horváth József, Rothschild Sándor, Berczelyi Kálmán dr., Steinberger Regina, Kövesdi Vilmos, Havas Beldiczné drné, özv. Horvát Gáborné, Talabér Károly, Lengyel Mátyás, Taschek Jánosné, Geiger János, Nagy Sándor, 2—2 K, Éles Károly, ifj. Vajai János, Vekler Lajos, Jakab Imre 1-60—1-60 K, Paulinyi József, Kovács Izidor, Eigner László, Sarlai Jenő, Ur Pál 1-40—1-40 K, Fischl János 1-20 K, Kálmán Zsigmond, Horváth Gyula, Adorján Sándor, Brand Adolf, Violányi György, György Elek 1—1 K, Simon Ferencné, Vlasits János, Kovács János, Kohlmann Miksa, Beldiczky Kálmán, Németh Mihály 80—80 f, Qerencsér Lajos 60 f, Horváth Lajos, Rötter Rezső, Záborszky Lajos, Korein Sándor, Sárdinecz Ferenc, Hajós József, Durhád Károly, Somogyi Sándor, Mészáros Dezső, Weisz Izidor, Szenté Sándor, Tóth Gyula, Joós Antal, Pataky János, Németh György, N. N., Adorján Ferenc, Adorján István, Anczman Gyula, Pethő István, Szalay Ede, Kláfl Ferenc, Markó Kálmán, Németh József, Szabó Ferenc, Lőrincz Lajos, Scholtz Ferenc, Fekete István 40—40 f, Felülfizetésből befolyt 180 K 80 f, belépő díjakból 206 K 50 f, összesen 387 K 30 f. Kiadás volt 175 K 25 f, tiszta maradvány 212 K 5 fillér. A szíves felülfizetők fogadják mindkét egyesület hálás köszönetét.

— **Színház.** Füredi Miksa színtársulata tegnap este kezdte meg Sümegen előadásait. A *Tatárjárás* operett került színre. A társulatról jövő számunkban emlékezünk meg részletesebben.

— **Pénztézetek közgyűlése.** A Sümegi takarékpénztár részvénytársasága folyó hó 2-án tartotta rendes évi közgyűlését Gyömrő Gyáspár vezetésével. A megjelent részvényesek mind az igazgatóság, mind felügyelő bizottság jelentését változatlanul elfogadták. Az év nyeresége 44.680 K 55 f volt. Ebből részvényenként 40 K osztalékot adnak. A tartaléktöket 14.995 K-val 120.000, a rendkívüli tartaléktöket 5.400 koronával 15.000 koronára emelte a közgyűlés. Jótékony célra összesen 900 koronát osztott szét az intézet. Nevezetesen: a Csány szoborra, a sümegi elaggottak házára, az ipartestületnek, a tűzoltó egyesületnek, az elemi iskola könyv és ruhászertő alapjának, az ipariskolának 100—100 K, a vörös kereszt egyesületnek és a jótékony nőegyesületnek 60—60 K, az Erzsébet jótékony nőegyesületnek 50, az izr. jótékony nőegyesületnek és a sanatorium egyesületnek 40—40, a Sümegvidéki gazdakörnek 30, a polgári leányiskolának 20 K.

A sümegi népbank évi rendes közgyűlését február 6-án tartotta az intézet helyiségében. Scholtz Károly igazgató üdvözölte a megjelent részvényeseket s rövid áttekintést nyújtott az 1908-ik év lefolyásáról s megállapította a gyűlés határozatképességét s ezt elnök választására hívta föl. A jelen voltak Bánfi Alajost kérték föl az elnöki tiszti betöltésére. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentését elfogadták s a felmentést megadták. A 22.242 K 96 f nyereség fölosztására vonatkozó javaslatot Bárdi Ferenc dr. indítványára csak annyiban változtatták meg, hogy az új számlára átviendő 600 koronát Scholtz Károly igazgatónak szavazták meg azért a kifejtett munkásságáért, amellyel oly jelentős eredményt ért el. Együttal indítványozta, hogy jövőre az igazgató fizetése 2400, a pénztárosé 1600 K legyen, de 6 éven belül semmiféle fizetésjavítást vagy tiszteletdíjat meg nem szavaz. Mind a három indítványt egyhangulag elfogadták. A jegyzőkönyv hitelesítésére Saághy Jánost és Kiss Antalt kérte föl az elnök. Miután Bánfi Alajosnak a közgyűlés vezetéséért köszönetet szavaztak, a közgyűlés véget ért.

— **A vízvezeték és a villamos világítás** albizottsága folyó hó 5-én Eitner Zsigmond elnök vezetésével értekezletet tartott. Ezen az elnök bemutatta a már egy ízben tervezett vízvezeték és villamos világítás tervképeit, részletes tájékoztatást nyújtott a tervezendő vezetésekről, a költségekről és a várható fogyasztásról, amelyet a jelen voltak élénk figyelemmel és érdeklődéssel hallgattak. Végül Szűcs Zsigmond alelnök vezetésével Lukovich Gábor dr. Eitner Jenő, Németh Lajos és Kiss Antal tagokból álló bizottságot küldött ki az értekezlet, hogy részvényeket és a fogyasztás jegyzésére aláírássokat gyűjtsön.

— **Adakozás.** az ajkai bányaszerecsétlenség által sújtott családok számára a sümegi vadászárság 10. Horváth Gáborné és Fischer Mór 1-1, összesen 12 koronát juttattak szerkesztőségünkhöz. A már elküldött 106 K 50 fillérrel együtt 118 K 50 fillér adomány érkezett szerkesztőségünkhöz.

— **Népesedés.** Sümegen január havában született 17 egyén, ebből egy halva született. Meghalt 13. A szaporodás 3. Házaságra lépett 6 pár.

— **Az apaállatok vizsgálata.** A sümegi járás mezőgazdasági bizottsága január 18-án tartott ülésében megállapította az apaállatok vizsgálatának sorrendjét. 1. *Február 6-án* a mihályfai jegyzőség községeiben volt meg az apaállatok vizsgálata. Bizottsági tag *Hayden Sándor*. 2. *Február 10-én* délelőtt fél 9-kor Csabrendeken, bizottsági tag *Gyömörey Vince dr.* 3. *Február 10-én* délelőtt 11 órakor Sümegen, bizottsági tag *Barca László*. 4. *Febr. 12-én* délelőtt fél 9-kor János-majornban (ide hajt Prága község), fél 10-kor Bazsin, fél 11-kor Csehin, Bizottsági tag *Sümegi Tivadar*. 5. *Febr. 15-én* délelőtt fél 9-kor Hetyefőn (ide hajt Zalaerdőd község), fél 10-kor Dabronc, fél 11-kor Gógánia községben, bizottsági tag *Hayden Sándor*. 6. *Febr. 17-én* délelőtt 8 órakor Gyömörön, fél 10 órakor Rigácscon (ide hajtának Megyer és Medgyes körzségek), 11 órakor Ukk községben, bizottsági tag *Gyömörey Gáspár*. 7. *Febr. 19-én* délelőtt fél 9 órakor Gyepükaján, fél 10-kor Káptalanfa községben (ide hajt Hany és Bodorfa község), bizottsági tag *Pintér Lajos*. 8. *Febr. 22-én* délelőtt 10-kor Nyirád községben (ide hajt Szóc), bizottsági tag *Pintér Lajos*. 9. *Febr. 27-én* délelőtt 9 órakor Sárosd, 10 órakor Galsa, 11 órakor Hosztót, 12 órakor Szegvár községben, bizottsági tag ifj. *Taranyi Ferenc dr.*

— **Meghívó.** A zalaszentlőrinci kat. Polgári Dalszövetség és ennek kebelében fennálló Olvasókör február hó 13-án az egyesület helyiségeiben táncmulatsággal egybekötött jótékonyestét rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belpójegek: személyenként 60 fillér, családjegy 1 K 20 f. A tiszta jövedelem felerészben egy Zalászentlőrincen felállítandó orgona céljaira fordítatik. Felülfizetéseket közszónettel fogad és hírlapilag nyugtázza az egyesület. Műsor: 1. Magyar népdalok. Előadja: a *Polgári Dalszövetség*. 2. Talpra Magyar. Előadja: *Tóth János*. 3. Magyar ábránd. Előadja: *Hegedűs A. Elek karmester*. 4. Az obsitos és a bakter. Tréfás előadás. Előadják: *Horvát József és Tóth János*. 5. Magyar népdalok. Előadja: a *Polgári Dalszövetség*. 6. Szentlőrinci bíró uram ömlengései. Előadja: *Mátcs János*

— **Népesedés.** Zala vármegyében november-december havában a népesedés a következő volt: A balatonfüredi járásban szül. 55, elh. 51, szap. 4, a tapolcai járásban szül. 192, elh. 138, szap. 54, a sümegi járásban szül. 142, elh. 86, szap. 56, a zalaszentgróti járásban szül. 149, elh. 97, szap. 52, a keszthelyi járásban szül. 150, elh. 104, szap. 46, a nagykanizsai járásban szül. 234, elh. 157, szap. 77, a pacsai járásban szül. 213, elh. 121, szap. 92, a zalaegerszegi járásban szül. 200, elh. 84, szap. 116, a novai járásban szül. 167, elh. 86, szap. 81, az alsólendvai járásban szül. 354, elh. 221, szap. 233, a letenyi járásban szül. 186, elh. 137, szap. 49, a perlaki járásban szül. 331, elh. 199, szap. 132, a csáktornyai járásban szül. 299, elh. 221, szap. 88, Zala-

egerszeg r. t. városában szül. 63, elh. 41, szap. 22, Nagykanizsa r. t. városában szül. 156, elh. 103, szap. 53, összesen szül. 2891, elh. 1836, szap. 1055

— **Műkedvelő.** Gyömörön *Mohos Irma* tanítónő toborzott össze egy társaságot, betanította a *Sárga csikót* s február 2-án előadta. Az est várakozáson felül jól sikerült. A szereplők mind jól játszottak, de mégis a sánta koldus s a kocmáros szereplők tűntek ki ügyes alakításukkal. A tiszta jövedelmet a szegény iskolások ruházatára fordítják.

— **Tüzesetek.** A vármegye területén az 1908. évi november hó 1-től december hó 31-éig előfordult tüzesetek száma 16 volt. Összes elhamvasztott érték 18.479 korona, ebből biztosítás következtében megtérült 4820 korona s így a szenvedett kár 13.659 koronára rug. A tüzet a teljesített vizsgálatok szerint 5 esetben gondatlanság, 4 esetben gyújtogatás okozta; a tűz keletkezésének oka 7 esetben kiderítetlen maradt.

— **Az epilepszia (nyavalyatörés) gyógyítása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre súlyos átokként nehezülő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos a betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült, — alkalmaz gyógy sikerrel. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona ucca 18 sz. alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Nőborbély.** Egy budapesti borbély elhatározta, hogy leányából borbélyt nevel s az ipartörvény értelmében mint borbélyinast akarta szerződtetni. A borbélyok ipartestülete azonban a szerződést megtagadta. A leány apja ez ellen a IV. kerületi eljárássághoz, mint fölülttes hatósághoz folyamodott, amely a dolgot okosabban fogta föl, kimondván hogy sem elvi, sem közkerkölcsei akadályai nincsen annak, hogy a nő borbély lehessen és kötelezte az ipartestületet, hogy a leányt szerződtesse. Mert hát ha lehet a leányból orvos, tanár, pénztáros, pincér stb., miért tilthatnak hát el attól, hogy a férfiak arcát gyöngéd női kezek pucoválják?

— **A kétféjű sas — letűnőben.** A gyalogsági egyenruhának csukaszűrkére való megváltoztatásával egyidejűleg egy másik jelentős reformot is léptet életbe a hadügy-miniszter: a kétféjű sas a gyalogsági derékszíjról eltűnik és helyébe a rézsaton öfelsége nevének kezdőbetűit alkalmazzák.

— **Csöndélet.** Zajos vasárnap éjszakája volt február 1-ére virradóra Sümegnek. Garázda legények a Riger-féle kocsmá néhány ablakát bevették, emellett Petes Lajos iparost megakarták késelni, de ez gyors futással megmenekült a késelő suhancok elől. Komolyabb következménye lett egy másik esete paténak. Kisfaludy István be akart menni a helybeli Kisfaludy szállóba. A tulajdonos Mesterházy Sándor, aki akkor bocsátotta ki néhány iparos vendégét, nem akarta beereszteni. Ebből dulakodás támadt. Dulakodás közben állítólag Kisfaludy Lislili Károlyt megszurta. Kisfaludy azonban hivatkozva a rajta ejtett pár kisebb sebre, nem ismeri el a tettet. Az esetet följelentették a járásbírósnak. Ez majd kideríti: mi történt az éjszaka sötétjében. Mivel pedig a záróra már akkor letelt, Mesterházy ellen a közigazgatási hatóság megindította az eljárást.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Zeneestély

lesz ma este 8 órakor az **ORBÁN-kávéházban.**

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erőssekké és rózsás színűekké válnak. ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik. A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegét a halász kért figyelembe venni.

Orvosok és bábák az egész föld kerekén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót,

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszertárban.

Szükségeiteket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-ucca

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BOHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

CSIZMAZIA ISTVÁN vas- és fűszerkereskedése. Gazdasági magvak Gazdasági gépek Kisfaludy-Szállóval szemben.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkagyároskereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. úri szabó üzlete és kész féü ruhakereskedő, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész. Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca. Epstein-ház.

KELT. JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. Gyógyszertár mellett.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-rakt

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca, PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJÁRTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Arany-báránny-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán és üvegáru nagykereskedése

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Kossuth Ferenc levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész úrnak Sepsiszentgyörgy.

•Csuzos bántalmaknál az INDASZESZ bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.

Kossuth Ferenc.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró-kenő-kúra) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás nátha, influenza, tagszagatás és mindenemű meghűlésből eredő bajok ellen.

A székelyhavasi INDASZESZ össze nem tévesztendő más sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeskeverékek, holott az INDASZESZ székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmulhatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi INDASZESZ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.

Főlerakat: Márkus Salamon cégnél.

Eladó ház.

A plébániával szemben levő

Tomor-féle ház szabad kézből

eladó. Bővebbet özv. Lázár

Károlynénál.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai veszszőléadasi hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmivvelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályu sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres, fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres veszszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége, Tapolca, (a Balaton mellett).

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres veszszőkből, a világhírű Delaware-ből 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. — Cim:

Szilcs Sándor fia szőlőtelepe
Bihardioszeg.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árusít

Würzburger Jakob, Sümeg.

Figyelem!

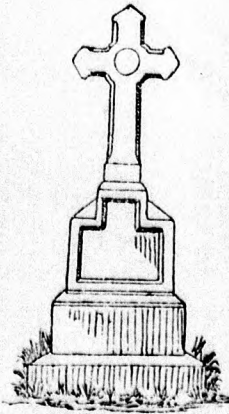
Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Cim:

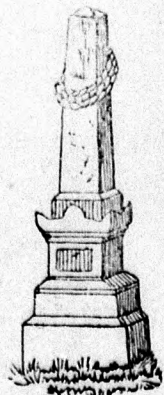
Szigyártó Nagy Mihály,
Felsőseged, Somogy megye.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sírköben. Ugymint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Síremlékeket, uti kereszteteket, szentháromság szobrokat, épület- és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javításokat jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készít.

Márkus Salamon Fia cég áruháza

Sümege, Kossuth Lajos ucca.

Nagy választék Zsorna-féle nyakkendőben.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát a téli és tavaszi idényre:
legujabbés legdivatosabb ruhakelmékből, posztó, flanel, Casan, blouz-
kelmékből, pargetok, vásznak, paplanok, ingek, nyakkendők, gallérok és
kézelőkből. Nyaktűk, ing- és kézelőgombok, Clott alsóruhák és kötények.

Ágy- és asztalterítők, szőnyegek, függönyök a legjutányo-
sabb áraikon.

A nagyérdemű hölgyközönség kivanságának megfelelően, egyes ruhák-
nak és blouzoknak való legfinomabb kelmékből, selymekből dús vá-
lasztéku raktárt tartok.

Nagy választék magyar gyártású sirkoszorukban.

Sétabotok. Hazai gyártmányú eső- és napernyők.

Mindennemű

nyomtatványokat

jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elfogadtatnak.